

Ketensamenwerking

Aan de Intaketafel en de Omgevingstafel

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

Januari 2021

Inhoud

1.	Interbestuurlijke samenwerking onder de Omgevingswet	3
2.	De Omgevingstafel: de werkwijze	3
3.	Wat zijn de belangrijke lessen uit de praktijk?	4
3.1.	Contact met ketenpartners in de Intakefase	4
3.2.	Contact met ketenpartners aan de Omgevingstafel.....	5

1. Interbestuurlijke samenwerking onder de Omgevingswet

In de huidige situatie hebben initiatiefnemers contact met de diverse ketenpartners en is er beperkt sprake van samenwerking of integraal advies vanuit de verschillende overheidsinstanties. Dat kan verkeerde verwachtingen veroorzaken met mogelijk negatieve gevolgen. Zo gebeurt het wel eens dat een gemeente een toezegging doet aan een initiatiefnemer en later in het proces blijkt dat deze toezegging in strijd is met het beleid van een ketenpartner. In de toekomst willen we dit uiteraard voorkomen.

De Omgevingswet heeft als een van de doelen goede interbestuurlijke ketensamenwerking en het geven van integraal advies. Bij een aanvraag waar advies van meerdere overheden nodig is, wordt de gemeente het aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de afhandeling in de keten. Dit vraagt dus om een nieuwe werkwijze en nieuwe samenwerkingsafspraken tussen ketenpartners en gemeenten.

Vanuit het programma Aan de slag met de Omgevingswet is als oplossing voor de afhandeling van complexe initiatieven via interbestuurlijke ketensamenwerking de Omgevingstafel in de regio ontwikkeld. In het afgelopen jaar hebben we vanuit het programma Aan de slag met de Omgevingswet en de VNG in veel regio's in de praktijk geoefend met echte cases aan de Intaketafel en de Omgevingstafel. Daaruit komen een aantal relevante leerpunten om mee te nemen bij de samenwerking tussen alle ketenpartners.

2. De Omgevingstafel: de werkwijze

We lichten eerst nog even kort de nieuwe werkwijze toe:

1. De eerste stap in deze nieuwe werkwijze bij een complex initiatief is vroege signalering en contact met de initiatiefnemer
2. Vervolgens wordt het initiatief besproken op de Intaketafel. Daar wordt direct duidelijk of een initiatief wenselijk is en of gemeente en ketenpartners het initiatief mogelijk willen en kunnen maken. Met wenselijk bedoelen we “Ja, mits”; of het initiatief ook mogelijk en haalbaar is, wordt duidelijk aan de Omgevingstafel. Bij sommige initiatieven is vooraf direct duidelijk is dat ze überhaupt niet wenselijk zijn.
3. Als een initiatief wenselijk is, volgt de derde stap: een gesprek tussen casemanager en initiatiefnemer.
4. Daarna start het samenwerken in een of meer rondes aan de Omgevingstafel: de initiatiefnemer, de belanghebbenden en alle betrokken overheidspartijen komen bij elkaar aan de Omgevingstafel. Het initiatief wordt aan de Omgevingstafel besproken vanuit de gedachte om het initiatief mogelijk te maken binnen de bestaande kaders. Deze dialoog levert de initiatiefnemer een passend ontwerp en een concept vergunning op.

5. De laatste stap is het indienen van de vergunningaanvraag door de initiatiefnemer. Als de initiatiefnemer de aanvraag indient conform is besproken aan de Omgevingstafel, dan kan de vergunning eenvoudig in acht weken worden verleend.

3. Wat zijn de belangrijke lessen uit de praktijk?

In de praktijk blijkt dat het contact tussen de gemeente en de ketenpartners goed moet worden ingericht. Het is relevant dat alle betrokken medewerkers van de ketenpartners elkaar leren kennen en ook elkaars belangen. Omdat de gemeente vaak het eerste contact heeft, is het belangrijk dat de medewerkers van de gemeente kennis hebben van het de voornaamste aandachtspunten uit het beleid van de ketenpartners: het gaat om andere wetten en andere regels. Vanuit de integrale afweging van alle regels kunnen initiatieven dan worden afgewogen. Ook is het heel wenselijk dat de ketenpartners heldere samenwerkingsafspraken maken. In de volgende paragrafen beschrijven waarover nu afspraken in de praktijk in de diverse regio's gemaakt worden.

3.1. Contact met ketenpartners in de Intakefase

Via diverse ingangen komen initiatieven binnen bij een gemeente. Deze initiatieven brengt een gemeente op de Intaketafel. Daar wordt de wenselijkheid van een initiatief afgewogen. Belangrijke aandachtspunt is dat deze afweging niet alleen gebeurt op basis van het gemeentelijke beleid, maar ook op het beleid van de ketenpartners. Om dit secuur in te richten hebben we in de praktijk de volgende oplossingen gezien:

- Zo vroeg mogelijk in contact komen met initiatiefnemers. Doel: verwachtingen en kaders vanuit alle ketenpartners in een zo vroeg stadium meegeven aan initiatiefnemers voor dat ze starten met ontwerpen en uitwerken.
- Het interbestuurlijk afwegen van een initiatief aan een Intaketafel is voor gemeenten nieuw. Daarom is kennis nodig van alle ketenpartners wanneer zij betrokken moeten worden aan de Intaketafel. Hiervoor worden de volgende oplossingen gebruikt:
  - Gemeenten werken aan de Intaketafel met een checklist, waarin de vragen ook gaan over het beleid van de ketenpartners
  - In veel regio's worden afspraken gemaakt wanneer het noodzakelijk is dat een van de leden contact opneemt met een ketenpartner. Als een voorgenomen initiatief erg belangrijk is voor een ketenpartner, dan neemt een van de leden contact op met de betreffende ketenpartner om advies te vragen over de wenselijkheid.
  - Als het nodig is, kan de collega van de ketenpartner ook aanschuiven aan de Intaketafel. Om samen de wenselijkheid af te wegen.
  - De uitkomsten van de Intaketafel worden goed vastgelegd in een verslag: we adviseren hiervoor het gebruik van het [Format verslag Intaketafel](#) deze is ook te vinden in de [toolkit](#).
  - Na afloop van de Intaketafel is er een gesprek met de initiatiefnemer om de uitkomst samen te bespreken. Daar kan een ketenpartner ook bij aansluiten indien gewenst en relevant.

3.2. Contact met ketenpartners aan de Omgevingstafel

Als een initiatief wenselijk is, komt het op de Omgevingstafel met alle noodzakelijk betrokken adviseurs. Belangrijke aandachtspunten zijn dat de afweging integraal gebeurt en samen met de ketenpartners. Om dit secuur in te richten zien we in de praktijk de volgende oplossingen:

- In de praktijk werken we met drie typen Omgevingstafels: verkennende Omgevingstafel, Omgevingstafel over het Globaal Ontwerp en Omgevingstafel over het Definitief Ontwerp/concept vergunning. Om verkeerde verwachtingen te voorkomen adviseren we om binnen enkele weken na de Intaketafel aan de Verkennende Omgevingstafel samen te komen. Door direct na de Intaketafel aan tafel te gaan met de Initiatiefnemer en met alle betrokken ketenpartners worden alle verwachtingen, kaders en onmogelijkheden vroeg uitgewisseld en vastgelegd. De gemeente kan zo niet verkeerde informatie geven aan de initiatiefnemer.
- Elke Omgevingstafel wordt zorgvuldig voorbereid door de casemanager, projectleider of behandelend ambtenaar. We adviseren hiervoor het gebruik van deze [actielijst](#). Duidelijk is wie de deelnemers zijn, welke stukken zijn er, iedereen ontvangt de stukken minimaal 5 werkdagen van te voren of een andere termijn die elke regio zelf samen afspreekt.
- Alle deelnemers vullen van te voren in een gemeenschappelijk verslag alvast hun advies in ([zie formats in de toolkit](#)). Het verslag wordt tijdens de Omgevingstafel bijgewerkt en na afloop met iedereen gedeeld. Zorgvuldige verslaglegging voorkomt verkeerde verwachtingen.
- Om alle stukken, verslagen en onderzoeken te delen, kan het DSO worden ingezet. Na het starten van project en het aanvragen van een Omgevingsoverleg zijn de Samenwerkingsvoorzieningen DSO beschikbaar om de informatie te delen via de informatiesystemen. In de huidige situatie wordt alle informatie gedeeld via de mail.
- Bij gevoelige dossiers is het wenselijk om vooraf af te stemmen tussen de casemanager en de ketenpartners. Ook hierover is het van belang om goede afspraken te maken.
- Samen met een initiatiefnemer aan de Omgevingstafel levert betere oplossingen. Dit in tegenstelling tot de huidige veelal schriftelijke communicatie. In de praktijk zien we dat miscommunicatie en verkeerde interpretatie vaak wordt rechtgezet door een gesprek aan tafel.